

den Sigtede ugunstige Domme. Da vi tidligere her i Rigsdagen behandlede Juryudkast, vovede man ikke at gaa saa vidt, da vilde det være blevet betragtet som noget Kjetterisk, ja næsten Blasfemisk mod Juryinstitutionen, om Noget vilde have vovet at bestemme, at retslærde Dommere skulde kunne tilfidesætte en Nævningehjendelse, som var Noget af det mest Ophøjede, der gives her i Verden. I det Udcast, som min ærede Sidemand (Casse) som Justitsminister forelagde i 1862, havde man foresøgt paa ad andre Veie at værne om den Sigtede. Der var opstillet et helt System af Bevisregler, som indeholdt Regler for det mindste Bevis, paa hvilket Vedkommende maatte domfældes — noget Eignende maa siges faktisk at gjælde i England — og saa var det foreskrevet, at, naar det mindste Bevis ikke var tilstede, skulde Retten frifin e den Paagjældende uden at lade ham komme for Jury. Men det vakte et Ramasfrig blandt Juryinstitutionens Venner her i Thinget, mig selv iberegnet, idet man sagde, at det kunde ikke gaa an. Det Videste, man dengang vovede at gaa til, var til, at de retslærde Dommere kun, hvor de enstemmig mente, at Vedkommende var uretsfærdig dømt, kunde fremkalde en ny Jurykjendelse. Men nu er man kommen endel videre, idet man siger, at ikke blot, hvor man ser, at der er Retstvildfarelse tilstede, men ogsaa, hvor Kjendelsen ikke hviler paa et efter Erfaringens Vidnesbyrd tilstrækkelig godgjort faktisk Grundlag, kan Kjendelsen tilfidesættes; derved mene vi at kunne lade det bero. Men Forsætningen er, at vi ogsaa sørge for, at Tilveiebringelsen af Nævningerne sker med al den Betyrrelse, som det Udcast, der staaer efter dette paa Dagsordenen, indeholder. Hvis man rokker ved de Regler, som der gives, hvis man blot tænker paa noget Saadant som det ikke at lade Nævningelisten være Gjenstand for Sigelse, men at lade Nævningernes fremkomme ved at trække dem ud af en Pose, tror jeg, at man kan ordne Sagen paa en langt nemmere, bekvemmere, langt mindre bekostelig og lige saa betryggende Maade ved at lade spille Læringer, om den Paagjældende er skyldig eller ikke. Det har forbausset mig at høre, at man har kunnet ville sigte Kommissionen for ikke i fuldeste Maal at have villet udføre, hvad Grundloven siger paa dette Punkt, og ikke mindre forbausende har det været for mig, at man ogsaa med Hensyn til andre Punkter har ment, at Kommissionen ikke var gaaet vidt nok; thi jeg tror, at Enhver, der vil overveie Sagen med alvorligt Sind og ikke alene se paa Individets Betyrrelse, men ogsaa se paa, hvad Samfundets Sikkerhed kræver, vil finde, at dette Udcast i det Hele taget med Hensyn til Udførelsen af Offentlighed og Mundtlighed i Retsspleien har gjort, hvad Grundloven siger, at der saa vidt mulig skal gøres, ja, jeg kan i Grunden ikke forbauses over, at Mange udenfor Kommissionen endog have været af den Mening,

at den egentlig er gaaet videre, end muligt er. Det er nu min Dverbevisning, at det System, som her er nedlagt, vil kunne bestaa med Samfundets Sikkerhed. Jeg tror ikke, at der er nogen Fare ved Loosforslaget, forudsat at vi fuldstgjøre alle de øvrige Betingelser, men at Loosforslaget er gaaet saa vidt som muligt, er vist og sikkert. Jeg tror, at man er gaaet saa vidt som muligt ved saaledes at ordne Sagen efter den mest gjenneførte Anklageproces's Regler, ved paa det mest Gjennemførte at stille den Sigtede og Staten overfor hinanden som to ligeberettigede Parter, ved at bortkaste alle de Midler til Sandhedens Udfindelse, som man hidtil har haat ved Afhøringen af Snkvisiten selv, ved at ordne Forundersøgelsen paa en saadan Maade, at den som Regel er fuldstændig offentlig, ved som Regel at opgive Forhøret over den Sigtede — Noget, som nu spiller den allerførste Rolle her — paa anden Maade end som et Middel til hans egen Retfærdiggjørelse, ved at indskrænke de andre Midler, som, om de end ikke normalt ere de, der skulle medvirke i Strafferetspleien, dog faktisk vilde komme til at spille en Rolle, navnlig Arrest, samt ved at opgive endel af det nuværende Vidnebevis, hvilket jo navnlig sker ved den Bestemmelse, som findes i Udcastet — jeg husker ikke, hvilken Paragraf det er —, og hvorefter ikke blot den Sigtede Ugtefælle, men ogsaa hans Forældre og Børn kunne undslaa sig for at aflægge Vidnesbyrd, hvilket Vidnesbyrd jo ellers kunde være af største Bigtighed. Herved har man i Udcastet bortkastet saa Meget af det, som Samfundet hidtil har haat til at værne om sig imod Forbrydere, at man ganske vist nok kan have Betænelighed derved, og jeg kan ikke negte, at det har forbausset mig, at man ogsaa i den Henseende kan ønske at gaa videre. Det har forundret mig, at man ikke har følt sig tilfredsstillet derved, men at det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgfreds (Alberti) dolerede over, at der kunde være Tale om et Forbud imod, at den Fængslede frit maatte tale med Overfomshest, han vilde. Dette ærede Medlem mente ligeledes, at Bestemmelserne i § 191 om Udsættelse imod Kaution burde have et langt videre Omfang, end det hidtil har været Tilfældet, og det ærede Medlem, som talte før mig (Beth), mente, at Reglerne om Ransagning maatte betragtes som et Tilbagestrid fra den nuværende Tilstand. Jeg tror, at det ærede Medlem maa have overfjet, at der i § 115, som han citerede, findes et Ord, som der ligger stor Vægt paa, nemlig Ordet „udtryffeligt“. Det hedder nemlig i denne Paragraf: „Ransagningen kan ordentligvis kun finde Sted ifølge Retskjendelser, medmindre den Paagjældende udtryffeligt frasalder Krav herpaa.“ Paa dette Ord „udtryffeligt“ ligger der en meget betydelig Vægt i Sammenligning med den nuværende Tilstand, hvor Ransagningen ganske vist ofte kommer til